

hofer și Cornel Dumitruș obțin un oarecare efect de perspectivă. Cel dintâi, printr-o compoziție în tonuri de cenușiu — un Angelo sobru, șters, rezervat, mască impenetrabilă de „funcționar intelectual”, ros de complexe și chinuit de dorinți: cel de-al doilea, printr-o explozie de energie nervoasă — un Lucio contestatar, teribilist, bon enfant, cu un grăunte de altruism în plus. Ion Vilcu (ducele Vincentio) și-a demascat personajul de la început și a rămas tot timpul dubios și antipatic. Iulian Necșulescu (Escalus) a debitat alb și sec. Ileana Cernat (Isabela) și Dan Tufaru (Claudio) n-au reușit să se elibereze de tonalitatea teatrului de salon; chiar la marginea deznădejzii, a morții, personajele lor rămân minore, fragile, lipsite de adâncime dramatică. Prin contrast, prezența lui Mihai Stan a dat Temnicerului ținută, greutate în acțiune. Despre restul distribuției, nu e mare lucru de spus.

Ileana Popovici

Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra”

MINCINOSUL

de Goldoni

Cu *Mincinosul* își deschide stagiunea și cea de-a doua scenă a Teatrului „Lucia Sturdza Bulandra”, tirziu, e drept, dar din întemeiate motive ale reparațiilor. Presupun că printre schele îi va fi venit greu trupei conduse de regizorul Sanda Manu să repete, lucru sesizabil în spectacolul prezentat publicului la un stadiu în care, odată puse la punct ultimele detalii, ar fi fost cazul să se stăruie asupra omogenizării.

Mincinosul e o alegere foarte potrivită pentru repertoriul dintotdeauna pretențios al acestui teatru; prin înscrierea acestei piese, se încearcă să se închidă oarecum unghiul în stagiunile anterioare, adesea prea deschis: de la *Danton* la *Comedie pe întuneric*, de la *Leonce* și *Lena* la *Puricele în ureche*. Nu numai pentru prestigiul clasicului venețian, dar pentru meritele înseși ale comediei sale, opțiunea teatrului e rezonabilă, cu atât mai rezonabilă cu cât, în ciuda tuturor aparențelor, Goldoni s-a reprezentat pe scenele noastre întristător de puțin.

Și totuși, ce izvor bogat, dramaturgia celui care, numai în anul când scrisese *Mincinosul* dăduse scenei încă alte cincisprezece piese! Ce nesecate posibilități de a transpune scenic, în spiritul și tradiția teatrului nostru, comedii cu un atât de evident caracter popular și atât de violent critice!

În sfârșit, *Mincinosul*, în care tradițiile comediei cu măști se împletește cu noile concepte despre teatru, măștile devin caractere, iar imaginea, în ansamblul ei, este imaginea Veneției aflate la răscrucea epocilor. *Mincinosul*, în care viciile corupției, mercantilismului, aventurismului, par să înăbușe virtuțile dragostei și aspirației spre puritate, înfățișează o lume privită critic, dar și cu înțelegere, hotărând pedepse blinde pentru marile păcate înfățișate. În mod neîndoios, nu Lelio, nu *Mincinosul*, e luat în răspăr și batjocorit, ci lumea din jurul acestui tânăr simpatic, inteligent și neastîmpărat. Sanda Manu a înțeles acest lucru și a încercat să-l facă vizibil în spectacol; și, în bună măsură, a reușit. Nu de Lelio vom ride noi, nu pe el îl batjocorim, ci lumea de aventurieri puși pe căpătuială, de domnișoare nerăbdătoare să se mărite ca să scape de cicăleala taților, de bătrâni zgirciți în căutare de mezelianțe care să le rotunjească avutul. Nu-mi dau seama cît de exact „Il bugiardo” se spune pe românește „Mincinosul”, cît de cuprinzător e înțelesul titlului pe limba noastră, sau ce alt cuvînt ar fi putut reda mai cu fidelitate dimensiunile acestui amăgitor, spontan făcător de „flori de spirit”, cum își numește singur născocirile. Un lucru e limpede: scopul, unicul scop al minciunilor lui Lelio e un scop nobil, cucerirea dragostei Rosaurei; iar minciunile, oricît ar fi de sfruntate, nu urmăresc decît să opună unei realități meschine o lume imaginară, în care grozăvii greu de închipuit se împletesc cu gesturi grațioase, de îndrăgostit. Rolul tinărului Lelio a fost incredințat lui Ion Caramitru, actor cu farmec și candoare, cuceritor și dezinvolt. Caramitru a izbutit să fie și impertinent, dar cu măsură, și tandru, dar cu ironie. Actorul a izbutit în primul rînd să ne convingă cît de adînc crede el, cel dintîi, în născocirile sale, stabilind cu noi o șireată complicitate, comentîndu-se prin semne discrete adresate sălii, cerîndu-ne uneori, cu o privire, consințămîntul, înainte de a pune la cale o nouă șotie; și totul îi iese bine. Caramitru a dus greul, cum se zice, mai făcînd pe deasupra și o adevărată demonstrație de echilibristică pe punțile bolțite, pantele, treptele, din care e alcătuit decorul Sandei Mușatescu, cu trimitere la urbanismul alb-meridional al așezării lacustre. Petre Gheorghiu și Dumitru Onofrei realizează două meșteșugite compoziții în rolurile celor doi bătrîni, Pantaloni și Balanzoni, roluri ingrate, încă tributare „măștilor”. Schematic, așadar. Le-a cam lipsit hazul, dar nu e neapărat vina lor, pentru că nu au nici datele,

nici obișnuința unor astfel de roluri. În Ar-lechino, Florian Pittiș s-a străduit cu mijloacele — de care cam abuzează — ale pantomimei, să se îndrepte spre Moretti, dar n-a putut să ajungă pînă acolo; e departe Moretti, e sus... În rolurile tinerilor Ottavio și Florindo, Mircea Diaconu și Ștefan Velniciuc par să fi intrat prea devreme într-un teatru de nivelul și exigențele celui condus de Liviu Ciulei; uneltele lor sînt încă rudimentare. Mariana Mihut, interpreta Rosaurei, fermecătoare cum o știm, nu adaugă nimic creațiilor ei anterioare, mărginindu-se la cele câteva cochete și șagălnice alături cu care de cîțiva ani mă tem că ne cam pîcădește. Cătălina Pintilie, în rolul Beatricei, e frumusică și stearsă. Valy Voiculescu joacă o Colombine năbădăioasă și plină de haz, dar cam ofilită. În rest, la limitele corectitudinii, dar nu peste aceste limite, Mihai Mereuță, Jean Reder, Simion Hețea.

Plăcută și discretă, ilustrația muzicală realizată de Lucian Ionescu; iar serenada, interpretată bine de Dona Cotrubaș, a fost inspirat aleasă.

Și totuși, spectacolul Sandei Manu nu reprezintă măsura întreagă a regizoarei și nici împlinirea promisiunilor teatrului. Poate pentru că îi lipsește armonizarea, omogenizarea, impresia de lucru finit. Poate că prîpa și-a pus prea apăsător pecetea. Poate pentru că, în sfîrșit, cu o excepție — Caramitru —, interpreții nu s-au ridicat la nivelul pe care-l doream. În orice caz, reprezentarea rămîne o modestă gustare, înaintea marelui ospăț promis, pe care, încrezători încă, îl așteptăm.

Virgil Munteanu

Teatrul „Ion Vasilescu“

ÎNTR-UN CEAS BUN!

de V. Rozov

Așa cum, indiferent de menu, pîinea nu poate lipsi de pe masă, comedia lirică de actualitate nu lipsește din repertoriul nici unui teatru. Teatrul „Ion Vasilescu“ a ales *Într-un ceas bun!* de V. Rozov și, într-un sens, a făcut bine, fiindcă piesa are trănice punți de legătură cu preocupările spectatorilor noștri tineri: este vorba despre momentul alegerii drumului în viață și despre nepuțința de a alege, despre pregătirea pen-

Petre Gheorghiu (Pantalone) și Ion Caramitru (Lelio) în „Mincinosul“ de Goldoni la Teatrul „Bulandra“

profesie, despre perseverență și ratare, despre rezonanța gestului, prietenesc în clipele grele și devotamentul, răbdarea, modestia sentimentului autentic. Eroi și adolescenți, au bucuriile, grijile și suferințele acestei vârste, nu întotdeauna atât de senină precum se spune, cunosc chinurile îndoielii, sînt cîteodată ușuratici, altădată egoiști; ceea ce e interesant și face „puterea de adevăr“ a piesei este faptul că acești eroi tineri nu sînt altceva decît oglindirea lumii adulte ce-i înconjoară: cu părerile, prejudecățile, aspirațiile preluate de la aceasta, fixindu-și cu aceeași repezițiune punctele cardinale și automatismele.

Suneam „într-un sens, a făcut bine“, pentru că piesa, peste care au trecut două decenii, s-a cam demodat. Nicidecum în fondul ei — realitatea continuă să nască aceleași probleme, parcă mai acut încă, și intenția educativă corespunde perfect momentului actual al publicului; dar în tonalitatea scriiturii, deliberat naivă, înflorită cu digresiuni sentimentale, insistent patetică — ceea ce nu poate să nu provoace un recul, de vreme ce gustul s-a schimbat. Pentru o operă care se adresează tineretului, a prinde exact tonul comunicării este esențial; în caz de dezechord, cele mai generoase intenții se vor irosi în gol, auditoriul „fugind“ pe tăcute din fața a ceea ce i se va părea îndiscret ori desuet.

Regizorul Călin Florian (aflat, se pare, într-o perioadă de remake-uri) n-a ținut seama de această mutație de gust; ca atare, n-a